

СТАНОВИЩЕ

от доцент д-р Красимир Андонов

по конкурса за доцент в професионално направление *Театрално и филмово изкуство - научна специалност Кинознание, киноизкуство и телевизия:*

филмово и телевизионно операторство,

обявен от НАТФИЗ „Кр. Сарафов“

в Държавен вестник, бр. 109 от 21.12.2021 г.

На обявения от НАТФИЗ „Кр. Сарафов“ конкурс за доцент в специалност *„Филмово и телевизионно операторство“*, като единствен кандидат се явява д-р Красимир Стоичков, които понастоящем е и асистент по същата дисциплина.

Кандидатът е възпитаник на НАТФИЗ, като през 2005 година Красимир Стоичков завършва успешно магистърската програма по *„Кино и телевизионно операторско майсторство“*. Впоследствие, той надгражда образованието си с магистратура в профил *„Артмениджмънт. Управление на културни институции и творчески индустрии“* към Нов български университет, както и с поредица от специализации в България и чужбина.

През 2020 година Красимир Стоичков защитава образователна научна степен **„доктор“** към НАТФИЗ „Кр. Сарафов“, с теоретичен труд на тема *„Ролята на оператора при изграждането на филмовия темпоритъм“* (издаден през февруари 2022 год.) Също така от 2020 година, той е редовен аспирант по специалност *„Изкуствознание“* към Държавния културен институт в Санкт Петербург, Руска федерация.

Творческият път на Красимир Стоичков обхваща работата му в няколко направления – мултимедия, фотография, кино и телевизия, продуцентство... От многото реализирани продукти, той е избрал да се представи с три филма на конкурса за доцент – *„100 години Кръстьо Мирски“ (2020)*, *„Потъналата история на Черно море“ (2017)* и *„Пасажери“ (2020)*, в които е в ролята на оператор.

„Потъналата история на Черно море“ е документален формат от публицистичната поредица на БНТ – „В кадър“. Филмът разказва за проект за археологическо проучване на дъното на Черно море, с ръководител проф. Джон Адамс от Университета в Саутхамптън. Камерата на Красимир Стоичков е основен двигател на повествованието, тя води зрителя и кадър след кадър му разкрива тайни от дейността на археолозите на борда на изследователския кораб. При това, операторът умело използва динамична, „дишаща“ камера „от ръка“, която следи героите и акцентира точно там, където в този момент се случват откритията. Кадрите са къси и разнообразни като ракурси, което позволява динамичен монтаж и крайният продукт е атрактивен и богат със своята визия.

Филмът „Пасажери“, с режисьори Здравко и Цветан Драгневи, безспорно е акцентът в представянето на Красимир Стоичков на конкурса. Творбата е заснета в модерния игрално-документален стил и разказва историите на няколко странника от Северозападна България. Героите живеят в собствен свят, близо до Голямата река. В света им, богатството се изразява не в пари и материалност, а в усещане за свобода, човечност, приятелство и споделени емоции.

Камерата играе много важна роля в разкриването на този необикновен сюжет. За да анализираме компонентите на операторската работа, трябва да отделим използваните изразни средства, но също така трябва и да подчертаем, че това разделение е външно и има за цел единствено да осмисли използваните визуални средства, които във филма, сами по себе си, са преплетени в допълваща се амалгама.

Когато говорим за картината на филма, на първо място трябва да се спрем на портретните характеристики на героите. Вглеждането на камерата в персонажите открива не само техните видими емоции, но често и неизречени мисли и чувства. Това е постигнато чрез изразителни близки планове и детайли на лицата. Независимо дали става въпрос само за поглед, вербален разказ или просто размисъл в мълчание, присъствието на героите на екрана е плътно и истинско.

Другият важен визуален компонент на филма е светлината. Красимир Стоичков е успял да я използва в цялото ѝ разнообразие, което предопределя както разнообразния рисунък на обектите, така и богатството техните цветови характеристики. Запомнящи се са сцените с меката тонална светлина при позирането на Капитана в дъжда, топлата залезна светлина в сцената с изповедта за загубата на майката на Моториста, богатата на студени и топли нюанси сцена с Юриста и животните...

Плътният и убедителен разказ на филма е изграден и върху внимателната работа с детайла. Става въпрос вглеждане в предметите, които идентифицират света на персонажите. При това, извадени от контекста на конкретната среда и акцентирани в рамката на кадъра, предметите надхвърлят утилитарното си значение и се превръщат в отражения на техния собственик. Това е особено видно при пресъздаването на локацията с Изоставения кораб. Екранният образ на кораба ни представя одушевен герой и пълноценен участник във филмовото действие.

И накрая, но не на последно място по значение, трябва да споменем няколкото експериментално решени епизода във филма. Става въпрос за магичните моменти, в които действието позволява на Красимир Стоичков да бъде още по-смел във визуалните решения. Запомнящи са епизодите с ретро ефекта на 8 милиметровата филмова лента (когато Мотористът гледа минал епизод от своя живот) , експресивната деформирана визия от края на същия епизод, както и моментите с ускоряване и забавяне на действието (пиратката в тенджерата).

Работата на Стоичков по филма „Пасажери“ е оценена със специалната награда за операторско майсторство на фестивала „Златното око“ в Попово (2020), както и с няколко национални и международни отличия за самия филм.

Наред с ангажиментите в творческите проекти, Красимир Стоичков има вече натрупан и сериозен стаж като преподавател. Неговата академична дейност стартира през 2007 година, когато той започва да работи със студенти, като гост-преподавател в Националната художествена академия (2007-2012). След това изкарва стаж като асистент в Кемеровския държавен институт по култура – Русия, а от 2016 година до днес е асистент по специалност „Филмово и телевизионно операторство“ във факултет „Екранни изкуства“ на НАТФИЗ.

Красимир Стоичков защитава докторската си теза „Ролята на оператора при изграждането на филмовия темпоритъм“ под ръководството на проф. Емилия Стоева. В тезата са разгледани аспектите на понятията „ритъм“ и „темпо“ в моноизкуствата и тяхното свързване в един нов изразен код при синтетичното киноизкуство. Обръща се специално внимание на значението на специфичните операторски изразни средства (светлина, композиция, движение на камерата и др.), в контекста на тяхното значение за изграждането на темпоритъма на цялостната творба.

Като докторант, Красимир Стоичков е и активен участник в научни конференции и публикува няколко научни статии, свързани с проблематиката на съвременното операторско изкуство.

На база гореизброените творчески и научни постижения, гласувам с „Да“ за неговата кандидатура, в обявения от НАТФИЗ конкурс.

14 май 2022 г., София

доц. д-р Красимир Андонов